

Alleenstaanden gaan vaker uit dan ouders van dezelfde leeftijd

Singles gaan uit

Het aandeel alleenstaande dertigers en veertigers groeit. Dit is mede het gevolg van het toenemend aantal relaties dat wordt verbroken. Alleenstaanden zijn in hun vrije tijd anders actief dan hun leeftijdgenoten met partner en kinderen. Zij gaan vaker uit dan volwassenen van dezelfde leeftijd met een gezin. Zij bezoeken vaker de disco, het café en de bioscoop.

De gemiddelde vrijetijdsbesteding van alleenstaanden tot 50 jaar is duidelijk anders dan die van volwassenen met een partner en kinderen. Hoe jonger, hoe sterker geldt dat de stijl van leven wordt gekleurd door veel uitgaan, stappen en disco-bezoek. Opvallend is dat toch ook de alleenstaande dertigers en veertigers deze activiteiten frequenter ondernemen dan hun leeftijdgenoten met partner en kinderen. Het kan daarom niet anders of een toename van deze categorie in de bevolking krijgt in de toekomst invloed op het gemiddelde vrijetijdsgedrag van de bevolking.

Meer alleenstaanden

Tussen 1995 en 2000 is het aantal alleenstaanden onder de dertigers met 12 procent toegenomen en het aantal alleenstaande veertigers met 16 procent. Voor de komende jaren verwacht het Centraal Bureau voor de Statistiek dat het aandeel alleenstaanden in deze leeftijdsgroepen zal blijven toenemen.

Een belangrijke oorzaak voor de toename van het aandeel alleenstaanden onder dertigers en veertigers ligt in het toenemend aantal relaties dat wordt verbroken. Mede daardoor zal het aandeel 40–49-jarige mannen dat alleenstaand is naar verwachting groeien van 15 procent in 2001 naar 19 procent in 2020. Gerekend over alle leeftijden en inclusief de weduwen en weduwnaars zal het aantal alleenwonenden toenemen van 2,3 miljoen in 2001 tot 3,1 miljoen in 2020.

Eigen stijl van leven

Veranderingen van dergelijke omvang in leefvormen zullen gevolgen hebben op tal van maatschappelijke terreinen. Zo zullen veel van de exen op een leeftijd dat anderen een gezin hebben op zoek gaan naar een nieuwe partner. De partnerkeuze zal zich minder dan voorheen beperken tot twintigers. Waar en hoe zal men die partners ontmoeten? Voor een deel zal dat in de vrije tijd gebeuren. Maar los daarvan zou de gemiddelde vrije-

Alleenstaanden

De prognose van het aantal alleenstaanden is gebaseerd op de CBS *Huishoudensprognose*. Alleenstaanden zijn personen die alleen een zelfstandige huishouding voeren. De gegevens over de vrijetijdsactiviteiten zijn ontleend aan het *Permanent Onderzoek Leefsituatie* (POLS), eveneens van het CBS.

In 2001 hebben bijna vierduizend personen van 18 jaar of ouder de vragen naar vrijetijdsbesteding beantwoord. De hier gepresenteerde cijfers hebben betrekking op personen die de onderscheiden activiteiten regelmatig ondernemen. Dat wil zeggen dat bezoeken aan bioscoop of filmhuis, restaurant, toneelvoorstelling, concert of andere muziekkuitvoeringen, grote speeltuinen, grote pretparken, grote dierentuinen en uitstapjes in de vrije natuur minstens vier keer per jaar moeten plaatsvinden en het doe-het-zelven minimaal een uur per week. Regelmatige cafébezoekers zijn degenen die ten minste een keer per maand het café bezoeken.

Alle cijfers uit POLS zijn gebaseerd op steekproefonderzoek en hebben een onnauwkeurigheidsmarge.

tijdsbesteding van de bevolking beïnvloed kunnen worden door het feit dat er meer alleenstaanden zullen zijn die hun vrije tijd anders invullen. Wat doen alleenstaanden en wat doen mensen met een partner en kinderen die zich in dezelfde levensfase bevinden in hun vrije tijd?

Buitenshuis eten

Uit eten gaan is een vrij algemene activiteit. De jongste alleenstaanden zijn de meest frequente restaurantbezoekers. Negen van de tien alleenstaanden tot 30 jaar eten minimaal vier keer per jaar buitenshuis. Van de alleenstaande dertigers en veertigers eet tachtig procent regelmatig, dat wil zeggen zeker viermaal per jaar, buitenshuis. En ook van degenen die een gezin hebben gaat ongeveer twee derde regelmatig uit eten.

Als het gaat om vertier als het bezoeken van de bioscoop, het café en disco- en dansavonden is het verschil in vrijetijdsgedrag naar samenlevingsvorm duidelijker. Van de alleenstaande twintigers zegt driekwart regelmatig naar de bioscoop te gaan. Van de alleenstaande dertigers en veertigers gaat ongeveer de helft regelmatig. Dertigers en veertigers met een gezin komen, ondanks de kinderfilms, minder vaak in de bioscoop. Slechts een op de vijf ouders met kinderen komt er minstens vier keer per jaar.

Leefvorm

De disco is bij uitstek het territorium voor alleenstaanden. Ongeveer twee derde van de twintigers bezoekt minstens viermaal per jaar een disco- of dansavond. Ook de alleenstaande

dertigers en veertigers brengen er regelmatig hun vrije tijd door. Hier is de leefvorm duidelijk van invloed. Van de dertigers en veertigers met kinderen gaat een op de twaalf regelmatig dansen.

Cafébezoek is een activiteit van jonge alleenstaanden tot 30 jaar (80 procent) en alleenstaande dertigers en veertigers (55 procent). Nog geen twintig procent van de dertigers en veertigers met een gezin komt maandelijks in een café.

Het bezoeken van toneelvoorstellingen, concerten of andere muziekkuitvoeringen zijn eveneens activiteiten die populairder zijn onder singles dan onder degenen met een gezin.

Gezinnen klussen

Als je een gezin hebt doe je duidelijk andere dingen. Dan ga je naar de speeltuin, het pretpark of de dierentuin. Deze activiteiten doen alleenstaanden minder frequent, ook als het dertigers en veertigers zijn.

Doe-het-zelven aan of bij de eigen woning heeft eveneens weinig belangstelling van jonge alleenstaanden, misschien omdat zij in deze levensfase flexibel moeten kunnen zijn en snel moeten kunnen verhuizen, bijvoorbeeld vanwege een nieuwe baan, studie of nieuwe relatie. Maar relaties op jonge leeftijd lopen ook een relatief groot risico te worden verbroken. Van de 200 duizend personen die jaarlijks hun relatie verbreken bestaat het grootste deel uit eind-twintigers. Meestal gaat een van hen daarna weer verhuizen.

Miriam van Baal en Jan Latten

Vrijetijdsactiviteiten naar samenlevingsvorm, 2001

